

ת"פ 27010/01/18 - מדינת ישראל נגד אברהם תום שור

בית משפט השלום בקריית גת

18 יולי 2019

ת"פ 27010-01-18 מדינת ישראל נ' שור(עציר) ואח'
בפני כב' השופטת טל לחיאני שהם

בעניין: מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד לי גורמן ועו"ד נעמה קלאוס
נגד המאשימה
אברהם תום שור
באמצעות ב"כ עו"ד אסף דוק
הנאשם

פסק דין

כללי

1. הנאשם הורשע, בהתאם להודאתו בעובדות כתב האישום המתוקן, בביצוע עבירת גידול סמים, עבירה לפי סעיף 6 לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], תשל"ג - 1973 (להלן: "פקודת הסמים").

2. מעובדות כתב האישום המתוקן עולה כי ביום 20/08/17, בשעה 19:13 או בסמוך לכך, גידל הנאשם בעציץ, בסמוך לנחל ברקאי השוכן ליד כפר מנחם, סם מסוכן מסוג קנבוס במשקל של 800 גרם נטו, וזאת ללא היתר כדין.

הסדר הטיעון

3. ביום 16/04/18 הודה הנאשם במסגרת הסדר טיעון בעובדות כתב האישום המתוקן. בהסכמת הצדדים, הופנה הנאשם לקבלת תסקיר בטרם טיעון לעונש. במעמד הצגת הסדר הבהירה המאשימה כי היא לא מתחייבת להמלצות התסקיר וכי תעתור לכל היותר להטיל על הנאשם, עונש מאסר שלא יעלה על 6 חודשים ושירוצה בעבודות שירות.

תסקיר שירות המבחן

4. מתסקיר שירות המבחן מיום 28/08/18 עולה כי הנאשם בן 27, רווק, סיים 12 שנות לימוד, התגייס לצבא אך בשל נסיבות משפחתיות שוחרר והשתלב בשירות לאומי. לאחר שחרורו עבד בעבודות שונות לצד טיולים ארוכים בחו"ל, והציג המלצות חיוביות ממעסיקיו השונים, וכן תעודת מציל ומגיש עזרה ראשונה.

לטענת הנאשם, בשל קיומו של תיק זה, הוא פוטר מעבודתו בנמל וממקום העסקה נוכחי הובהר כי הרשעה עלולה להוביל לפגיעה ביכולתו לעבוד.

שירות המבחן סקר הרקע לשימוש בסמים וסבר כי יש מקום לשלב הנאשם בטיפול אלא שהנאשם שלל אפשרות זו שכן, לטעמו, ההליך המשפטי הציב לו גבול מספיק. בדיקת שתן שמסר העידה על ניקון מסם.

שירות המבחן התרשם מצעיר בעל מערכת ערכים תקינה ויכולת טובה להשתלב באופן תקין במסגרות, אולם לאור עמדת הנאשם ביחס להשתלבות בהליך טפולי, נמנע מהמלצה טיפולית בעניינו.

5. בתסקירים מיום 11/12/18 ו- 3/3/19 עלה כי הנאשם החל השתלבות בטיפול ומסר בדיקות שתן נקיות ועל כן הומלץ לדחות הדיונים לצורך המשך מעקב.

6. מתסקיר מיום 10/6/19 עולה כי הנאשם התייצב לכל מפגשי הקבוצה, ומנחות הקבוצה התרשמו כי עבר תהליך משמעותי. בשיחה עמו שיתף הנאשם כי מרגיש מחוזק בקבוצה ובוחן וכיום בוחן אפשרות לימודי הנדסאי מים וקרקע במכללת רופין.

שירות המבחן התרשם כי הנאשם עשה מאמץ להתגייס להליך טפולי, וניכר כי סיומו בהצלחה היווה עבורו מודל להתמודדות בונה עם קשיים בחייו בעתיד.

לאור האמור, בשל גילו הצעיר, העדר הרשעות קודמות, והפגיעה העתידית בהשתלבות הנאשם בלימודים אקדמאיים ולאחריהם במציאת עבודה מתאימה, ומאחר ועקב קיומו של תיק זה פוטר מעבודתו בנמל אשדוד - הומלץ לבטל הרשעת הנאשם ולנקוט בעניינו באפיק שיקומי.

טיעוני הצדדים

7. ב"כ המאשימה טענה למתחם ענישה הנע בין מאסר קצר שיכול וירוצה בעבודות שירות ועד ל-8 חודשי מאסר בפועל.

בטיעוניה הפנתה ב"כ המאשימה לערך החברתי המוגן אשר נפגע כתוצאה מביצוע עבירות סמים, למשקל הסם שגודל ולאמביוולנטיות שעולה מתסקירי שירות המבחן.

לטענת ב"כ המאשימה, לא הוכח נזק קונקרטי אשר בגינו יש לבטל הרשעתו של הנאשם, וכי האינטרס הציבורי מצדיק הרשעת הנאשם בדיון.

אשר על כן, עתרה המאשימה להטיל על הנאשם עונש מאסר שירוצה בעבודות שירות, מאסר על תנאי, קנס, פסילה בפועל ועל תנאי והתחייבות.

ב"כ המאשימה הפנתה לפסיקה התומכת בעתירתה העונשית.

8. ב"כ הנאשם עתר לאמץ את המלצות התסקיר, להורות על ביטול הרשעתו בדין ולנקוט בעניינו באפיק שיקומי - חינוכי. בטיעונו הפנה לנזק הקונקרטי שנגרם כתוצאה מההליך הפלילי - פיטורי הנאשם מעבודתו כצוללן בנמל אשדוד והעדר יכולת לשוב למקום זה במידה ויורשע (**נ/1 א-ו**).

בטיעונו הפנה ב"כ הנאשם לגילו של הנאשם, העדר עבר פלילי, לקיחת האחריות על מעשיו והבעת החרטה.. כמו כן, הפנה לנסיבות חייו של הנאשם המהווים רקע לביצוע העבירה.

עוד טען כי נסיבות ביצוע העבירה מקלות מאחר והנאשם שתל זרע שנבט ללא כל טיפול מצדו, בגינה ציבורית, וכי הסמים גודלו לצריכתו העצמית ולא למטרות סחר.

ב"כ הנאשם אף הפנה לתסקירי שירות המבחן מהם עלה כי הנאשם השתלב באופן מטיב בהליך הטיפולי ונתרם מכך באופן משמעותי, ולבדיקות השתן הנקיות אשר מסר, ולכך שלא נפתחו כנגדו תיקים חדשים.

ב"כ הנאשם הפנה לפסיקה התומכת בעתירתו העונשית.

במועד הדיון טען הנאשם כי השימוש בסם נבע מהטראומה אשר חווה בעקבות פטירת אמו, כי הגידול נעשה לשימוש עצמי וללא מטרה כי יגדל למשקל אשר הגיע, וכן כי בעצת סנגורו, כבר טרם הגעתו לשירות המבחן - הפסיק את השימוש בסמים. עוד טען כי מבין את חומרת העבירה ומצטער עליה, ומתחייב שלא לשוב ולבצע עבירות מסוג זה בעתיד, וכן כי פוטר מעבודתו בנמל בעקבות תיק זה והרשעתו תמנע ממנו את האפשרות להמשיך ולעסוק בתחום עיסוקו כצוללן.

קביעת מתחם העונש ההולם

9. קביעת מתחם העונש ההולם למעשה העבירה נעשית בהתאם לעיקרון ההלימה תוך בחינת הערך החברתי הנפגע, מידת הפגיעה בערך זה, נסיבות ביצוע העבירה ומדיניות הענישה הנוהגת.

10. במקרה דנן, הערך החברתי אשר נפגע כתוצאה מביצוע העבירה הוא ההגנה על שלום הציבור, בריאותו ובטחונו מפני הנזקים הישירים והעקיפים הנגרמים כתוצאה מגידול, שימוש והפצת סמים.

מידת הפגיעה בערך המוגן היא ברף הנמוך, וזאת בשים לב למשקל הסם מחד גיסא, ומאידך גיסא לסוג הסם לעובדה (שלא הייתה שנויה במחלוקת) כי נשתל לשימוש עצמי, וכי גדל בשטח ציבורי ללא טיפול כלשהו מצד הנאשם.

11. בחינת מדיניות הענישה הנוהגת מעלה כי במקרים דומים הוטלו על נאשמים עונשים החל מעונש מאסר על תנאי ועד מאסר בפועל (ובמקרים חריגים אף הימנעות מהרשעה), כמפורט להלן:

א. בעפ"ג (חי') **43046-12-15 גולדברג נגד מדינת ישראל (24/01/16)**, עונש מאסר בפועל בן 5 חודשים (שכלל הפעלת מאסר מותנה) הומר במסגרת ערעור לעונש מאסר בעבודות שירות זאת בגין גידול של כ- 500 גרם קנביס.

ב. בעפ"פ (ב"ש) **50721-06-18 שטרר נגד מדינת ישראל (17/10/18)**, נדחה ערעורו של נאשם שהורשע בהתאם להודאתו בביצוע עבירות גידול סם מסוכן והחזקת סמים מסוכנים, גידול כ- 248 גרם בבית תוך שימוש בגופי תאורה וצנרת מתאימים, זאת על אף תסקיר שהמליץ על ביטול הרשעה. בית המשפט המחוזי אף קבע כי בית משפט קמא שכלל את ההיבט השיקומי והקל בעונשו של הנאשם באופן שבא לידי ביטוי בכך שנמנע מלהטיל עליו מאסר בפועל, ולו בדרך של עבודות שירות.

ג. בעפ"ג (חי') **28110-10-15 מדינת ישראל נגד דוד (17/12/15)** נדחה ערעור המדינה על ביטול הרשעה (בעניינו של המשיב בלבד) בגין ביצוע עבירת גידול סם מסוכן בצוותא חדא עם אחר.

בית משפט השלום קבע מתחם ענישה הנע בין 6 חודשי מאסר בפועל אשר ניתן לרצות בעבודות שירות ועד ל-12 חודשי מאסר בפועל. עם זאת, בית המשפט חרג מהמתחם ונמנע מהרשעת הנאשם חרף חומרת העבירה, וזאת בשל העובדה שהנאשם לא טיפל בגידול הסם, הגידול נעשה לצרכיכם העצמית של הנאשמים, הנאשם עבר הליך טיפולי, ונמצא כי ביטול הרשעתו יתכן ויוביל להשבתו לעבוד בנמל חיפה.

בית המשפט המחוזי, על אף השגותיו לגבי חלק מגזר דינו של הנאשם, קבע כי נסיבות ביצוע העבירה ונסיבותיו של הנאשם, כמפורט, מאפשרות ביטול הרשעתו של הנאשם, ומשכך קבע כי אין להתערב במסקנת בית משפט השלום.

12. לאור האמור אני קובעת כי מתחם העונש ההולם נע בין מאסר מותנה ועד ל- 6 חודשי מאסר בפועל.

שאלת ההרשעה

13. כידוע, ככלל, נאשם בגיר אשר מודה בביצוע עבירה מורשע בדין. הרשעת נאשם בעבירה פלילית נועדה להעביר מסר להרתעת הציבור ולהרתעתו האישית באמצעות מתן גמול עונשי. רק במקרים חריגים, בהם יוכח כי הנזק שנגרם לנאשם מההרשעה גבוה יותר מהתועלת שתצמח ממיצוי הדין עם הנאשם, דהיינו, כאשר לא מתקיים יחס סביר בין הנזק שצפוי לנאשם מן ההרשעה לחומרת העבירה, ניתן להימנע מהרשעת הנאשם.

ראו: רע"פ **3852/14 זיסמן ואח' נגד מדינת ישראל (18/8/14)**

בע"פ 2083/96 כתב נגד מדינת ישראל (21/8/1997) נקבע כי הימנעות מהרשעה אפשרית בהצטבר שני גורמים מרכזיים: ראשית, סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על ההרשעה מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים, ושנית- על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם ויגרם נזק קונקרטי בתעסוקתו.

הימנעות מהרשעה תעשה תוך עריכת איזון בין שני השיקולים המרכזיים - ככל שהעבירה חמורה יותר, נסיבותיה קשות, ופגיעתה בערכים ובמוסכמות החברתיות גבוהה יותר, אזי הימנעות מהרשעה של מבצעה תהיה פחות סבירה ומוצדקת, ותתאפשר רק במקום בו תוכח פגיעה ניכרת וקשה בעתידו של הנאשם.

14. במקרה המונח לפני שוכנעתי כי בעניינו של נאשם זה, ניתן להימנע מהרשעה, ואנמק.

15. העבירה ונסיבות ביצועה -

אין מחלוקת כי העבירה עליה נותן הנאשם את הדין היא מהחמורות שבפקודת הסמים המסוכנים ואף בספר החוקים בכלל, וזאת כפי שבא לידי ביטוי בעונש אשר קבע לצידה המחוקק, וכן כי הנזק הפוטנציאלי לעבירה מסוג זה הוא רב.

עם זאת, נסיבות ביצועה במקרה דנן, אינן מהחמורות זאת על אף משקל הסם שכן עסקינן בשתיל אחד בלבד שגדל במקום ציבורי ללא הקמת מעבדה ו/או שימוש בצידוד כלשהו, תוך שלא הייתה מחלוקת בין הצדדים כי מטרת הגידול לא הייתה לשם הפצה או סחר בסם.

16. בחינת הפסיקה בעבירה זו מעלה כי קיימות הכרעות לכאן ולכאן לעניין סוגיית אי ההרשעה, וכל מקרה נבדק לגופו בהתאם לנסיבות העבירה ונסיבותיו של הנאשם (ראו מחד גיסא, ע"פ (ב"ש) 50721-06-18 שטרר נגד מדינת ישראל (17/10/18), כאמור, ומאידך גיסא עפ"ג (חי') 28110-10-15 מדינת ישראל נגד דוד (17/12/15), ת"פ (ב"ש) 10816-02-15 מדינת ישראל נגד אברהם (25/01/16), ת"פ (ק"ג) 48352-05-15 מדינת ישראל נגד שובל, ות"פ (ב"ש) 35207-02-15 מדינת ישראל נגד מור (14/03/17).

כשאלה פני הדברים, סבורני כי סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות מקרה זה על ההרשעה.

17. בבוא בית המשפט לבחון את הנזק העלול להיגרם לנאשם, יש להתייחס לנזק מוחשי קונקרטי, ולא לאפשרויות תיאורטיות לפיהן ייגרם לנאשם נזק בעתיד.

ראו: רע"פ 9118/12 פריגין נגד מדינת ישראל (1/1/13)

נטל הבאת הראיות להוכחת קיומו של נזק קונקרטי מוטל על ההגנה.

במקרה זה, מנ"1 עולה כי זימון הנאשם לשימוע לאחריו פוטר נובע ככל הנראה מההליך הפלילי, ולאור הסיווג הביטחוני הנדרש בעבודות אשר הנאשם הוכשר לעבוד בהן, יש להניח כי הרשעתו בגין עבירה זו ככל הנראה לא תאפשר

השתלבותו בעבודה מסוג זה בעתיד. משכך, שוכנעתי כי הוכח נזק מוחשי קונקרטי אשר עלול להיגרם לנאשם במידה והרשעתו תיוותר על כנה.

ראו מקרה דומה בו אישר בית המשפט המחוזי הימנעות מהרשעה - עפ"ג (חיפה) 28110-10-15 מדינת ישראל נגד דוד (17/12/15).

מעבר לאמור, שקלתי אף את גילו הצעיר, העדר עבר פלילי, נסיבותיו האישיות של הנאשם, תפקודו הנורמטיבי ככלל על אף קיומו של רקע מורכב והליך הטיפול המשמעותי שעבר הנאשם במהלך פרק זמן ממושך תוך כדי ניהול ההליך הפלילי.

18. כאמור, באיזון בין השיקולים השונים במקרה זה שוכנעתי כי הנאשם עומד בתנאים להימנעות מהרשעה, שכן ביטול הרשעתו של הנאשם במקרה זה לא תהווה פגיעה חמורה באינטרס הציבורי וניתן לאזן אי הרשעתו באמצעות הטלת צו של"צ משמעותי במסגרתו אף ניתן יהיה להמשיך ולעקוב אחר מצבו לצד עיצום כספי וענישה צופה פני עתיד.

אשר על כן, אני מבטלת את הרשעתו של הנאשם ומטילה עליו את העונשים הבאים:

1. צו של"צ בהיקף של 250 שעות שיבוצע תוך שנה מהיום.

שירות המבחן יגיש תוך 30 יום מהיום תוכנית של"צ לנאשם.

במסגרת הצו ימסור הנאשם בדיקות שתן ככל שידרש לכך.

בית המשפט מבהיר לנאשם סמכותו להפקיע צו השל"צ.

2. הנאשם יחתום על התחייבות על סך 2,500 ש"ח להימנע במשך שנה מביצוע עבירה לפי פקודת הסמים המסוכנים.

ההתחייבות חתם עוד היום. לא תחתם, ייאסר הנאשם ל-7 ימים.

3. הנאשם ישלם פיצוי בסך 5000 ש"ח לטובת עמותת אל סם (מספר מלכ"ר 580008878).

הפיצוי ישולם ב-5 תשלומים שווים ורצופים. תשלום ראשון תוך חודש מהיום.

זכות ערעור כחוק.

ניתן היום, ט"ו תמוז תשע"ט, 18 יולי 2019, בנוכחות הצדדים.